

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 23.8.2017
COM(2017) 451 final

2017/0205 (NLE)

Πρόταση

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

με την οποία επιτρέπεται στην Πολωνία να εφαρμόσει ειδικό μέτρο παρέκκλισης από το άρθρο 193 της οδηγίας 2006/112/ΕΚ σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Σύμφωνα με το άρθρο 395 παράγραφος 1 της οδηγίας 2006/112/EK, της 28ης Νοεμβρίου 2006, σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας (εφεξής «η οδηγία ΦΠΑ»), το Συμβούλιο, αποφασίζοντας ομόφωνα έπειτα από πρόταση της Επιτροπής, μπορεί να επιτρέπει σε κάθε κράτος μέλος να θεσπίζει ειδικά μέτρα παρέκκλισης από τις διατάξεις της εν λόγω οδηγίας, για λόγους απλούστευσης των διαδικασιών επιβολής του ΦΠΑ ή πρόληψης ορισμένων τύπων φοροδιαφυγής ή φοροαποφυγής.

Με επιστολή που πρωτοκολλήθηκε στην Επιτροπή στις 7 Οκτωβρίου 2016, η Πολωνία ζήτησε παρέκκλιση από το άρθρο 193 της οδηγίας ΦΠΑ, προκειμένου να εφαρμόσει τον μηχανισμό αντιστροφής της επιβάρυνσης στους σκληρούς δίσκους, όπως είναι οι οδηγοί στερεάς κατάστασης (SSD) και οι οδηγοί σκληρού δίσκου (HDD). Σύμφωνα με το άρθρο 395 παράγραφος 2 της οδηγίας ΦΠΑ, η Επιτροπή ενημέρωσε τα άλλα κράτη μέλη, με επιστολές της 12ης και 13ης Ιουλίου 2017, σχετικά με το αίτημα της Πολωνίας. Με επιστολή της 13ης Ιουλίου 2017, η Επιτροπή ενημέρωσε την Πολωνία ότι διαθέτετε όλες τις απαραίτητες πληροφορίες για την εξέταση του αιτήματος.

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

• Αιτιολόγηση και στόχοι της πρότασης

Κατά γενικό κανόνα, το άρθρο 193 της οδηγίας ΦΠΑ ορίζει ότι ο ΦΠΑ οφείλεται από τον υποκείμενο σε φόρο ο οποίος πραγματοποιεί φορολογητέα παράδοση αγαθών ή παροχή υπηρεσιών.

Δυνάμει του άρθρου 395 της οδηγίας ΦΠΑ, η Πολωνία ζητά παρέκκλιση από το άρθρο 193 της οδηγίας ΦΠΑ, ώστε να της επιτραπεί να εφαρμόσει τον μηχανισμό αντιστροφής της επιβάρυνσης για τις παραδόσεις όλων των σκληρών δίσκων (συμπεριλαμβανομένων των SSD και των HDD) που δεν καλύπτονται από το άρθρο 199α της οδηγίας ΦΠΑ. Στο πλαίσιο της διαδικασίας αυτής, υπόχρεος για την καταβολή του ΦΠΑ καθίσταται ο υποκείμενος σε φόρο προς τον οποίο πραγματοποιείται η παράδοση. Ο εν λόγω υποκείμενος σε φόρο, εφόσον έχει δικαίωμα πλήρους έκπτωσης του φόρου, δήλωνε ταυτόχρονα και αφαιρούσε τον ΦΠΑ που αντιστοιχεί στα παραδοθέντα αγαθά, με αποτέλεσμα να μην καταβάλλεται στην πράξη ΦΠΑ στο δημόσιο ταμείο.

Η Πολωνία ζητά την παρέκκλιση ώστε να αποτρέψει την περαιτέρω εξάπλωση της απάτης που σχετίζεται με τον ΦΠΑ στον τομέα των σκληρών δίσκων. Ορισμένα ηλεκτρονικά προϊόντα καλύπτονται στην Πολωνία από τον μηχανισμό αντιστροφής της επιβάρυνσης με βάση το άρθρο 199α της οδηγίας ΦΠΑ (έξυπνα τηλέφωνα, φορητοί υπολογιστές, κονσόλες παιχνιδιών κ.λπ., και πρόσφατα οι επεξεργαστές). Σύμφωνα με την Πολωνία, μετά τη θέσπιση του μηχανισμού αντιστροφής της επιβάρυνσης στις παραδόσεις των εν λόγω προϊόντων, οι σκληροί δίσκοι κατέστησαν ένα ακόμα αγαθό της κατηγορίας των ηλεκτρονικών προϊόντων που χρησιμοποιείται για απάτη με τον ΦΠΑ. Μια πρακτική απάτης στον τομέα του ΦΠΑ που βρίσκεται σε έξαρση έκανε την εμφάνισή της στην αγορά σκληρών δίσκων, μέσω του τεχνάσματος του «αφανούς εμπόρου» (EAAE). Η κλίμακα και η εμβέλεια της εν λόγω πρακτικής έχει άμεσο, πολύ αρνητικό αντίκτυπο στους διανομείς που δεν συμμετέχουν στην απάτη και οδηγεί σε μείωση των εσόδων από ΦΠΑ.

Με βάση τις πληροφορίες που υπέβαλε η Πολωνία, η απάτη πραγματοποιείται ως εξής: δόλιοι φορείς καταχωρίζουν οντότητες σε καθορισμένη διεύθυνση και για κάποιο χρονικό διάστημα υποβάλλουν δηλώσεις επιστροφής φόρου. Οι οντότητες αυτές αναμένουν την κατάλληλη στιγμή για να πραγματοποιήσουν λίγες τον αριθμό αλλά μεγάλου όγκου εγχώριες

πωλήσεις, εισπράττοντας τον ΦΠΑ από τους πελάτες τους, και κατόπιν παύουν τις επιχειρηματικές τους δραστηριότητες χωρίς να καταβάλουν στα κρατικά ταμεία τον οφειλόμενο ΦΠΑ. Στην πλειονότητα των περιπτώσεων είναι αδύνατος ο έλεγχος των οντοτήτων, δεδομένης της δυσκολίας να εντοπιστούν ο πραγματικός τόπος των δραστηριοτήτων τους και οι εμπλεκόμενοι στις δραστηριότητες, δυσκολία που οφείλεται στο φαινόμενο των εικονικών γραφείων, στις συχνές αλλαγές εταιρικής έδρας, στην απουσία εγγράφων σχετικά με τις πραγματοποιηθείσες συναλλαγές κ.λπ.

Η Πολωνία εφάρμοσε σειρά μέτρων για την αντιμετώπιση και την πρόληψη τέτοιων μορφών απάτης (μεταρρύθμιση της φορολογικής διοίκησης ώστε οι πόροι να διοχετευθούν στην προσπάθεια καταπολέμησης της απάτης, θέσπιση ενιαίου ελέγχου φακέλου, υποχρεωτική μηνιαία επιστροφή ΦΠΑ, επιβολή διοικητικών κυρώσεων κ.λπ.), ενώ περαιτέρω μεταρρυθμίσεις βρίσκονται σε φάση εφαρμογής (π.χ. προαιρετικό σύστημα διαχωρισμού των πληρωμών). Ωστόσο, έως ότου τα μέτρα αποφέρουν ουσιαστικά αποτελέσματα, η Πολωνία θεωρεί αναγκαία την πρόσθετη στήριξη, υπό τη μορφή προσωρινού μέτρου, όπως η εισαγωγή του εγχώριου μηχανισμού αντιστροφής της επιβάρυνσης.

Προτείνεται η παρέκκλιση να επιτραπεί από την 1η Ιανουαρίου 2018 έως την 31η Δεκεμβρίου 2020. Δεδομένου ότι, μέχρι τη λήξη ισχύος της παρέκκλισης, τα μέτρα που εφαρμόζει η Πολωνία αναμένεται να αποφέρουν τα αναμενόμενα αποτελέσματα, η Πολωνία δεν θα χρειάζεται πλέον να παρεκκλίνει από το άρθρο 193 της οδηγίας ΦΠΑ όσον αφορά τις παραδόσεις σκληρών δίσκων. Επομένως, δεν θα είναι αναγκαία η παράταση της παρέκκλισης.

2. ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ, ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΝΑΛΟΓΙΚΟΤΗΤΑ

• Νομική βάση

Άρθρο 395 της οδηγίας ΦΠΑ.

• Επικουρικότητα (σε περίπτωση μη αποκλειστικής αρμοδιότητας)

Λαμβανομένης υπόψη της διάταξης της οδηγίας ΦΠΑ επί της οποίας βασίζεται η πρόταση, η πρόταση εμπίπτει στην αποκλειστική αρμοδιότητα της Ένωσης. Συνεπώς, η αρχή της επικουρικότητας δεν έχει, εν προκειμένω, εφαρμογή.

• Αναλογικότητα

Η απόφαση αφορά άδεια χορηγούμενη σε κράτος μέλος κατόπιν αιτήματός του και δεν συνιστά υποχρέωση.

Δεδομένου του περιορισμένου πεδίου εφαρμογής της παρέκκλισης, το ειδικό μέτρο είναι ανάλογο προς τον επιδιωκόμενο στόχο, δηλαδή την παρεμπόδιση ορισμένων μορφών φοροδιαφυγής ή φοροαποφυγής σε συγκεκριμένο τομέα.

• Επιλογή του μέσου

Βάσει του άρθρου 395 της οδηγίας ΦΠΑ, παρέκκλιση από τους κοινούς κανόνες ΦΠΑ είναι δυνατή μόνο με έγκριση του Συμβουλίου, το οποίο αποφασίζει ομόφωνα κατόπιν πρότασης της Επιτροπής. Εξάλλου, η απόφαση του Συμβουλίου αποτελεί το πλέον ενδεδειγμένο μέσο, δεδομένου ότι μπορεί να απευθύνεται σε μεμονωμένα κράτη μέλη.

3. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΚ ΤΩΝ ΥΣΤΕΡΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΕΩΝ, ΤΩΝ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΕΩΝ ΜΕ ΤΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΚΤΙΜΗΣΕΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

- **Διαβουλεύσεις με τα ενδιαφερόμενα μέρη**

Η παρούσα πρόταση βασίζεται σε αίτημα της Πολωνίας και αφορά μόνο το εν λόγω κράτος μέλος.

- **Συλλογή και χρήση εμπειρογνωσίας**

Δεν υπήρξε ανάγκη εξωτερικής εμπειρογνωσίας.

- **Εκτίμηση των επιπτώσεων**

Η πρόταση εκτελεστικής απόφασης αποσκοπεί στην πρόληψη ορισμένων μορφών φοροδιαφυγής και φοροαποφυγής στον τομέα των σκληρών δίσκων. Ο μηχανισμός αντιστροφής της επιβάρυνσης θα βοηθήσει την Πολωνία να σταματήσει την περαιτέρω εξάπλωση της απάτης και να προλάβει τις περιπτώσεις απάτης με τον ΦΠΑ στον τομέα των σκληρών δίσκων. Κατά συνέπεια, το μέτρο παρέκκλισης θα έχει δυνητικά θετικό αντίκτυπο.

Λόγω του περιορισμένου πεδίου εφαρμογής της παρέκκλισης και της περιορισμένης χρονικά εφαρμογής της, οι επιπτώσεις θα είναι σε κάθε περίπτωση περιορισμένες.

4. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

Η πρόταση δεν έχει επιπτώσεις στον προϋπολογισμό της ΕΕ.

5. ΛΟΙΠΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Η πρόταση περιλαμβάνει ρήτρα λήξης ισχύος, η οποία έχει καθοριστεί για τις 31 Δεκεμβρίου 2020.

Πρόταση

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

με την οποία επιτρέπεται στην Πολωνία να εφαρμόσει ειδικό μέτρο παρέκκλισης από το άρθρο 193 της οδηγίας 2006/112/ΕΚ σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Έχοντας υπόψη την οδηγία 2006/112/ΕΚ του Συμβουλίου, της 28ης Νοεμβρίου 2006, σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας¹, και ιδίως το άρθρο 395,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Το άρθρο 193 της οδηγίας 2006/112/ΕΚ προβλέπει ότι υπόχρεος για την καταβολή φόρου προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ) στις φορολογικές αρχές είναι, κατά γενικό κανόνα, ο υποκείμενος σε φόρο ο οποίος παραδίδει αγαθά ή παρέχει υπηρεσίες.
- (2) Με επιστολή που πρωτοκολλήθηκε στην Επιτροπή στις 7 Οκτωβρίου 2016, η Πολωνία ζήτησε παρέκκλιση από το άρθρο 193 της οδηγίας 2006/112/ΕΚ, προκειμένου να εφαρμόσει τον μηχανισμό αντιστροφής της επιβάρυνσης σε παραδόσεις σκληρών δίσκων, όπως σε οδηγούς στερεάς κατάστασης και σε οδηγούς σκληρού δίσκου.
- (3) Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 395 παράγραφος 2 της οδηγίας 2006/112/ΕΚ, η Επιτροπή ενημέρωσε τα άλλα κράτη μέλη, με επιστολές της 12ης και της 13ης Ιουλίου 2017, σχετικά με το αίτημα που υπέβαλε η Πολωνία. Με επιστολή της 13ης Ιουλίου 2017, η Επιτροπή ενημέρωσε την Πολωνία ότι διέθετε όλες τις απαραίτητες πληροφορίες για την εξέταση του αιτήματος.
- (4) Οι σκληροί δίσκοι, οι οποίοι δεν καλύπτονται από το άρθρο 199α της οδηγίας 2006/112/ΕΚ, έχουν καταστεί ένα ακόμα προϊόν της κατηγορίας των ηλεκτρονικών προϊόντων που χρησιμοποιείται για απάτη με τον ΦΠΑ στην Πολωνία. Σύμφωνα με την Πολωνία, η αύξηση της απάτης με τον ΦΠΑ εκδηλώθηκε στην αγορά σκληρών δίσκων μέσω του τεχνάσματος του «αφανούς εμπόρου». Η κλίμακα και η εμβέλεια της εν λόγω πρακτικής έχει άμεσο, πολύ αρνητικό αντίκτυπο στους διανομείς που δεν συμμετέχουν στην απάτη και οδηγεί σε μείωση των εσόδων από τον ΦΠΑ.
- (5) Η Πολωνία εφάρμοσε σειρά μέτρων για την αντιμετώπιση και την πρόληψη της απάτης με τον ΦΠΑ. Ωστόσο, έως ότου τα μέτρα αποφέρουν ουσιαστικά αποτελέσματα, η Πολωνία θεωρεί αναγκαία την πρόσθετη στήριξη, υπό τη μορφή προσωρινού μέτρου, όπως η εισαγωγή του μηχανισμού αντιστροφής της επιβάρυνσης.
- (6) Θα πρέπει επομένως να επιτραπεί στην Πολωνία να εφαρμόσει μηχανισμό αντιστροφής της επιβάρυνσης για τις παραδόσεις σκληρών δίσκων, όπως είναι οι

¹ ΕΕ L 347 της 11.12.2006, σ. 1.

οδηγοί στερεάς κατάστασης και οι οδηγοί σκληρού δίσκου, από την 1η Ιανουαρίου 2018. Η απόκλιση θα πρέπει να ισχύει για περιορισμένη περίοδο και να εφαρμοστεί έως τις 31 Δεκεμβρίου 2020.

- (7) Μέχρι τη λήξη της ισχύος της παρέκκλισης, τα μέτρα που εφαρμόζει η Πολωνία αναμένεται ότι θα αποτρέψουν την περαιτέρω εξάπλωση της απάτης με τον ΦΠΑ στον τομέα των σκληρών δίσκων και, ως εκ τούτου, η Πολωνία δεν θα χρειάζεται να αποκλίνει πλέον από το άρθρο 193 της οδηγίας 2006/112/ΕΚ όσον αφορά τις εν λόγω παραδόσεις. Η Πολωνία δεν θα πρέπει, συνεπώς, να ζητήσει ανανέωση της παρέκκλισης.
- (8) Η παρέκκλιση δεν έχει αρνητικές επιπτώσεις στους ίδιους πόρους της Ένωσης που προέρχονται από τον ΦΠΑ,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 193 της οδηγίας 2006/112/ΕΚ, επιτρέπεται στην Πολωνία να καταστήσει τον αποδέκτη υπόχρεο για την καταβολή του ΦΠΑ στην περίπτωση παραδόσεων σκληρών δίσκων, όπως οδηγών στερεάς κατάστασης και οδηγών σκληρού δίσκου.

Άρθρο 2

Η παρούσα απόφαση εφαρμόζεται από την 1η Ιανουαρίου 2018 και λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 2020.

Άρθρο 3

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στη Δημοκρατία της Πολωνίας.

Βρυξέλλες,

*Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος*